

invalida; dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja; demobiliziranih branitelja i mirnodopskih vojnih invalida, kao i druga pitanja iz oblasti zaštite branitelja i članova njihovih obitelji, koji su ostvarili prava na području Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

- (2) Ovim zakonom obuhvaćeni su i članovi obitelji ratnog vojnog invalida, dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, mirnodopskog vojnog invalida i demobiliziranog branitelja.
- (3) Pojam šehid ili pojam poginuli branitelj, u smislu ovog zakona, koristi se po slobodnom izboru korisnika prava.
- (4) Osobe iz st. (1) i (2) ovog članka, prava po ovom zakonu ostvaruju kao dopunska, uz prava koja su za branitelje i članove njihovih obitelji, utvrđena Zakonom o pravima branitelja i članova njihovih obitelji ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 33/04 i 56/05, u daljem tekstu: Federalni zakon), Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih obitelji ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 70/05), Zakonom o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 61/06) i Odlukom o posebnim pravima nositelja "Partizanske spomenice 1941" i članova njihovih obitelji ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 6 /06).

Članak 2.

(Definicije po Federalnom zakonu)

Sukladno odredbama Federalnog zakona, kod reguliranja prava i pogodnosti koja se tiču branitelja i članova njihovih obitelji, utvrđenih ovim zakonom i drugim propisima na području Kantona, koriste se sljedeći pojmovi i definicije:

- a) Braniteljem se smatra pripadnik Armije Republike Bosne i Hercegovine, Hrvatskog vijeća obrane i policije nadležnog organa unutarnjih poslova (u daljem tekstu: Oružane snage) koji je učestvovao u obrani Bosne i Hercegovine (početak agresije na općinu Ravno) od 18.09.1991. do 23.12.1996. godine, odnosno do prestanka neposredne ratne opasnosti i koji je demobiliziran rješenjem nadležnog vojnog organa, kao i osoba koja je učestvovala u pripremi za obranu i u obrani Bosne i Hercegovine u periodu prije 18.09.1991. godine, a koje je angažiran od nadležnih organa;
- b) Pod učešćem u obrani Bosne i Hercegovine u smislu točke a) ovog članka, podrazumijeva se učešće u oružanom otporu i djelovanje u direktnoj vezi sa pružanjem otpora;
- c) Dragovoljcem i organizatorom otpora smatra se pripadnik vojnih jedinica koji je učestvovao u pripremi za obranu i u obrani Bosne i Hercegovine, u periodu do 19.06.1992. godine, kao i druga osoba koja nije bila vojni obveznik u vrijeme dragovoljnog stupanja u Oružane snage i ostala neprekidno u jedinicama do kraja rata ili je ranije demobilizirana od nadležnog vojnog organa;
- d) Veteranom se smatra osoba koja je stupila u jedinice iz točke a) ovog članka, od 18.09.1991. godine do 31.12.1992. godine i ostalo neprekidno do 23.12.1995. godine, ili ranije demobilizirana od nadležnog vojnog organa;
- e) Učesnikom rata smatra se svaka osoba koja je u sastavu Oružanih snaga iz točke a) ovog članka, provela najmanje jednu godinu neprekidno u periodu od 20.06.1992. godine do 23.12.1995. godine.

26

Na temelju članka 24. stavak 1. točka c) Ustavka Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 7/97 i 3/99 i "Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 22.3.2007. godine, d o n o s i

ZAKON

O DOPUNSKIM PRAVIMA BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet zakona)

- (1) Ovim zakonom se uređuju uvjeti, način i postupak za ostvarivanje prava: članova obitelji šehida, poginulih, umrlih i nestalih branitelja (u daljem tekstu: obitelji šehida, poginulih, umrlih i nestalih branitelja); ratnih vojnih

Članak 3.
(Definicije)

- (1) Član obitelji šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja i umrlog ratnog vojnog invalida, u smislu ovog zakona, je korisnik prava na obiteljsku invalidninu, na temelju konačnog rješenja nadležnog organa, izdatog sukladno važećim federalnim propisima iz oblasti branilačko-invalidske zaštite.
- (2) Dijete šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja bez oba roditelja, u smislu ovog zakona, je član obitelji šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja, koje je u vrijeme gubitka oba roditelja bilo mlađe od 15 godina života kao i iza navršene 15-te godine života, ukoliko se nalazilo na redovitom školovanju, a najkasnije do navršene 25-te godine života, odnosno, koje je nesposobno za privređivanje, ukoliko je nesposobnost za privređivanje nastupila prije navršene 15-te godine života, odnosno, 25-te godine ukoliko se nalazilo na redovitom školovanju.
- (3) Ratni vojni invalid, u smislu ovog zakona, je branitelj kojem je to svojstvo utvrđeno rješenjem nadležnog organa, izdatog sukladno važećim federalnim propisima iz oblasti branilačko-invalidske zaštite, a po temelju zadobijene rane, povrede, bolesti ili pogoršanja bolesti, usljed čega je nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%.
- (4) Djetetom ratnog vojnog invalida /demobiliziranog branitelja/ mirnodopskog vojnog invalida, u smislu ovog zakona, smatra se dijete rođeno u braku/van braka, pastorče ili usvojeno dijete, mlađe od 15 godina života kao i iza navršene 15-te godine života, ukoliko se nalazi na redovitom školovanju, a najkasnije do navršene 25-te godine života, odnosno, koje je nesposobno za privređivanje, ukoliko je nesposobnost za privređivanje nastupila prije navršene 15-te godine života, odnosno, 25-te godine ukoliko se nalazilo na redovitom školovanju, koje ratni vojni invalid/demobilizirani branitelj / mirnodopski vojni invalid izdržava, odnosno koje je izdržavao do momenta smrti, ukoliko je riječ o umrlom ratnom vojnom invalidu /demobiliziranom branitelju/mirnodopskom vojnom invalidu.
- (5) Dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja i član uže obitelji poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, u smislu ovog zakona, je korisnik prava na mjesečni novčani dodatak, na temelju konačnog rješenja nadležnog organa, sukladno odredbama Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih obitelji.
- (6) Mirnodopski vojni invalid, u smislu ovog zakona, je osoba koja je u miru bez namjere, vršeći vojnu dužnost, zadobila ranu ili povredu, pa je zbog toga nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%, odnosno kod kojeg je usljed bolesti ili pogoršanja bolesti nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 60% u periodu od 24.12.1996. godine i to:
 - a) vojna osoba na služenju obveznog vojnog roka,
 - b) pitomac u vojnoj školi,
 - c) pripadnik rezervnog sastava za vrijeme vojne dužnosti.
- (7) Nosilac "Partizanske spomenice 1941" i član uže obitelji poginulog ili umrlog nosioca "Partizanske spomenice 1941", u smislu ovog zakona, je korisnik prava na mjesečni novčani dodatak, na temelju konačnog rješenja nadležnog organa, sukladno odredbama Odluke o posebnim pravima nositelja "Partizanske spomenice 1941" i članova njihovih obitelji, pod uvjetom da je u periodu 18.09.1991. godine do 23.12.1996. godine, boravio na području Kantona.
- (8) Borcem narodno-oslobodilačkog antifašističkog rata od 1941. do 1945. godine, u smislu ovog zakona, smatra se osoba kojoj je taj status priznat Zakonom o zaštiti boraca narodno-oslobodilačkog rata ("Službeni list Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine", broj 35/90) i čija su prava po tom temelju utvrđena rješenjem nadležnog organa.
- (9) Član uže obitelji ratnog / mirnodopskog vojnog invalida, demobiliziranog branitelja, umrlog ratnog / mirnodopskog vojnog invalida i umrlog demobiliziranog branitelja, u smislu ovog zakona, je bračni partner, vanbračni partner, u smislu članka 3. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 35/05), djeca rođena u braku i van braka, usvojena djeca i pastorčad.

Članak 4.
(Posebni korisnici prava po Zakonu)

- (1) Pod uvjetom da je nezaposlen što dokazuje uvjerenjem Službe za zapošljavanje i/ili nadležnog organa PIO - MIO, prava iz čl. 6., 10., 16., 18., 19., 24., 27., 28., 29. i 43. ovog zakona, može koristiti i:
 - a) dijete šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja umrlog ratnog vojnog invalida koje je izgubilo pravo na obiteljsku invalidninu zbog punoljetnosti i/ili prestanka redovitog školovanja, a koje nije napunilo 25 godina života;
 - b) dijete poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, koje je izgubilo pravo na mjesečni novčani dodatak zbog punoljetnosti i/ili prestanka redovitog školovanja, a koje nije napunilo 25 godina života;
 - c) udovica šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja, koja nije korisnik prava na obiteljsku invalidninu zbog neispunavanja uvjeta iz članka 20. stavak (1) točka 1) Federalnog zakona (bez djece, nema navršениh 45 godina života i nije proglašena nesposobnom za privređivanje), pod uvjetom da nije stupila u brak ili vanbračnu zajednicu;
 - d) udovica umrlog ratnog vojnog invalida koja nije korisnik prava na obiteljsku invalidninu iz članka 21. st. (5) i (6) Federalnog zakona (gdje ne postoji uzročna - posljedična veza) i udovica umrlog demobiliziranog branitelja, pod uvjetom da nije stupila u brak ili vanbračnu zajednicu.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovoga članka ne može ostvariti osoba kojoj je radni odnos prestao njezinom krivicom ili je po prestanku radnog odnosa ostvarila pravo na otpremninu.

POGLAVLJE II - PRAVA

Članak 5.
(Dopunska prava po zakonu)

- (1) Branioci i članovi njihovih obitelji, sukladno ovom zakonu i raspoloživim proračunskim sredstvima, ostvaruju slijedeća prava:
 - a) Zdravstvenu zaštitu, ortotsko protetska pomagala, obezbjeđenje higijensko sanitetskog materijala i lijekova, pravo na liječenje u inozemstvu i prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova;
 - b) Banjsko i klimatsko liječenje (medicinska rehabilitacija);
 - c) Pravo po temelju preostale radne sposobnosti;

- d) Osiguranje povoljnijih uvjeta za zapošljavanje i prioritet pri zapošljavanju;
- e) Prioritet u školovanju, stipendiranju i smještaju u domove;
- f) Rješavanje stambenih potreba i dodjela sredstava za održivi povratak;
- g) Oslobođanje od plaćanja sudskih i administrativnih taksi;
- h) Podizanje nišana - nadgrobnog spomenika;
- i) Pomoć u slučaju smrti;
- j) Izgradnju prilaza do stambene zgrade;
- k) Posebna prava;
- l) Subvenciju naknada za dodijeljeno građevinsko zemljište;
- m) Nadoknadu troškova prijevoza radi liječenja;
- n) Jednokratne novčane pomoći;
- o) Participaciju u učešću - održavanju športskih takmičenja u invalidskom sportu i manifestacija povodom obilježavanja Dana OS BiH, na području Kantona.

Odjeljak A. Zdravstvena zaštita, ortotsko protetska pomagala, obezbjeđenje higijensko sanitetskog materijala i lijekova, pravo na liječenje u inozemstvu i prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova

Članak 6.
(Ostvarivanje prava)

- (1) Osobe iz članka 1. stavak (1) ovog zakona, ukoliko ne mogu ostvariti status osigurane osobe po propisima iz oblasti zdravstvenog osiguranja, ostvaruju to pravo po ovom zakonu, pod uvjetom da nisu zaposlene, što dokazuju odgovarajućim uvjerenjem Službe za zapošljavanje i/ili nadležnog organa PIO -MIO i da nisu svojom krivicom prekinule radni odnos.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovoga članka može ostvariti osoba koja ima prijavljeno prebivalište, van područja Kantona, pod uvjetom da je pravo iz Federalnog zakona, ostvarila na području Kantona, a demobilizirani branitelj i članovi njegove obitelji ostvaruju navedeno pravo sukladno članku 32. Zakona o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji.
- (3) Poslije smrti korisnika iz članka 1. ovog zakona, članovi obitelji umrlog, koriste se pravom na zdravstvenu zaštitu, sukladno s propisima o zdravstvenom osiguranju.
- (4) U slučajevima iz stavka (1) ovog članka obveznik uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje je Ministarstvo za boračka pitanja Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (5) Ostvarivanje zdravstvene zaštite za osobe koje nisu osigurane sukladno stavku (1) ovog članka, kao i prošireni obim prava iz oblasti zdravstvene zaštite branitelja i članova njihovih obitelji, posebnim propisom utvrđuje Skupština Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona).
- (6) Propisom iz stavka (5) ovog članka, naročito se utvrđuje: obim prava, postupak i uvjeti pod kojim se ostvaruju prava na zdravstvenu zaštitu, banjsko - klimatsko liječenje, troškovi prijevoza u svezi s liječenjem, liječenje u inozemstvu, ortotsko - protetska i druga pomagala i njihova opravka i osiguranje potrebnih lijekova i higijensko sanitetskog materijala za liječenje rana i povreda, posljedično vezanih za učešće u ratu.
- (7) Ministarstvo snosi troškove plaćanja neposrednog učešća osiguranih osoba u troškovima korištenja zdravstvene zaštite (u daljem tekstu: premije), na području Kantona, sukladno važećim propisima Kantona, i to za:

- a) člana obitelji poginulog, umrlog, nestalog branitelja;
 - b) ratnog vojnog invalida, nezaposlenu suprugu ratnog vojnog invalida i dijete do 15 godina, odnosno do 25 godina ako se nalazi na redovitom školovanju;
 - c) dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, nezaposlenu suprugu dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i dijete do 15 godina, odnosno do 25 godina ako se nalazi na redovitom školovanju;
 - d) demobiliziranog branitelja, pod uvjetom da nema sredstava za izdržavanje, nezaposlenu suprugu demobiliziranog branitelja i dijete do 15 godina, odnosno do 25 godina ako se nalazi na redovitom školovanju.
- (8) Pravo iz stavka (1) ovog članka, mogu koristiti i osobe iz točke II stavak I Odluke o posebnim pravima nositelja "Partizanske spomenice 1941" i članova i njihovih obitelji, pod uvjetima iz članka 3. stavak (7) ovog zakona.
 - (9) Pravo iz stavka (1) ovoga članka, zastarjeva u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 7.
(Ortotsko-protetska pomagala)

Ratni vojni invalid, kome je zbog oštećenja organizma, kao neposredne posljedice zadobijene rane, povrede, bolesti ili pogoršanja bolesti, prouzrokovana amputacija ekstremiteta ili teško oštećenje funkcije ekstremiteta, kao i zbog gubitka vida na oba oka ili enukleacije jednog oka, ima pravo na odgovarajuću protezu, koja služi za funkcionalnu i estetsku zamjenu izgubljenog dijela tijela, sukladno propisu iz članka 6. stavak (5) ovog zakona.

Članak 8.
(Obezbjeđenje higijensko sanitetskog materijala i lijekova)

Ratni vojni invalid - osoba sa paraplegijom, ima pravo na obezbjeđenje higijensko - sanitetskog materijala i lijekova, sukladno propisu iz članka 6. stavak (5) ovog zakona.

Članak 9.
(Prioritet u korištenju usluga zdravstvenih ustanova)

Nadležni organi u ustanovama iz oblasti zdravstva osigurati će isticanje obavijesti na vidnim mjestima da prioritet bez čekanja u redu ima: ratni vojni invalid, član obitelji šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja, nositelj "Partizanske spomenice 1941", demobilizirani branitelj, član uže obitelji poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i član uže obitelji poginulog ili umrlog nosioca "Partizanske spomenice 1941", koji će svoj status dokazivati odgovarajućim iskaznicama.

Članak 10.
(Pravo na liječenje u inozemstvu)

- (1) Ratni vojni invalid, dijete ratnog vojnog invalida, dijete poginulog, umrlog i nestalog branitelja; dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja; dijete dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, demobilizirani branitelj, dijete demobiliziranog branitelja i nositelj "Partizanske spomenice 1941", ima pravo na pomoć u liječenju u inozemstvu, ako je u pitanju oboljenje koje se ne može liječiti u Bosni i Hercegovini, a u zemlji u koju se osigurana osoba upućuje, postoji mogućnost za uspješno liječenje tog oboljenja i pod uvjetom da nadležna konzilijarna ljekarska komisija, na temelju medicinskih indikacija, predloži takvo liječenje.

- (2) Postupak i kriterije za ostvarivanje ovog prava, propisom utvrđuje Vlada Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona), na prijedlog Ministarstva.

Odjeljak B. Banjsko i klimatsko liječenje (medicinska rehabilitacija)

Članak 11. (Korisnici prava)

- (1) Ratni vojni invalid, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja i nositelj "Partizanske spomenice 1941", ima pravo na medicinsku rehabilitaciju u banjsko-klimatskom liječilištu, ukoliko je prema medicinskim indikacijama takvo liječenje neophodno i pod uvjetima predviđenim člankom 12. ovog zakona.
- (2) Izuzetno od odredbi stavka (1) ovog članka, ratni vojni invalid - osoba sa paraplegijom, ima pravo na banjsko-klimatsko liječenje, jedanput u kalendarskoj godini, u trajanju najduže do 21 dan, bez obzira na medicinske indikacije.

Članak 12. (Sadržina prava na banjsko-klimatsko liječenje)

Banjsko-klimatsko liječenje, prema ovom zakonu, podrazumijeva liječenje koje je neophodno kao nastavak liječenja od posljedica ranjavanja, povređivanja i bolesti, kao i oboljenja i povreda drugih organa i tijela koje su nastale kao uzročno - posljedična veza rane, povrede, bolesti ili pogoršanja bolesti, nastale ranjavanjem ili oboljenjem, koje su propisane kao indikacije za to liječenje, a koje se obavlja ambulantno ili u specijaliziranim zdravstvenim ustanovama u kojima se u liječenju primjenjuje i prirodni faktor, drugim zdravstvenim ustanovama u kojima se liječenje obavlja pretežito prirodnim faktorom, kao i u ustanovama i privrednim društvima utemeljenim za liječenje, odmor i rekreaciju u kojima se u liječenju primjenjuje prirodni faktor.

Članak 13. (Reguliranje pružanja usluga)

Ministarstvo zaključuje ugovor o banjsko-klimatskom liječenju i rehabilitaciji sa ustanovama iz članka 12. ovog zakona, kojim se naročito reguliraju pitanja u pogledu obima, kvaliteta i cijene pružanja zdravstvenih i drugih usluga, kao i druga međusobna prava i obveze.

Odjeljak C. Pravo po temelju preostale radne sposobnosti

Članak 14. (Profesionalna rehabilitacija)

(1) Ratni vojni invalid, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja i demobilizirani branitelj, na temelju preostale radne sposobnosti, ima pravo na profesionalnu rehabilitaciju, uključujući prekvalifikaciju i školovanje za obavljanje poslova za koje se traži viša stručna sprema od one koju ima, pod uvjetom da je nezaposlen i prijavljen na evidenciju Službe za zapošljavanje i ako prema općem obrazovanju, godinama života, zdravstvenom stanju i drugim okolnostima ima uvjete za uspješnu rehabilitaciju.

(2) Profesionalnom rehabilitacijom osigurava se stručno osposobljavanje za vršenje ranijeg ili drugog odgovarajućeg zanimanja, a ista se može obavljati samo u okviru registriranih obrazovnih ustanova u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno oblika organiziranja koji sukladno važećim propisima i odobrenim programima obavljaju poslove stručnog osposobljavanja grupa i pojedinaca.

Članak 15. (Ostvarivanje prava)

- (1) Pravo na profesionalnu rehabilitaciju se utvrđuje na temelju pribavljenog nalaza, ocjene i mišljenja komisije stručne ustanove za ocjenjivanje radne sposobnosti, sukladno propisima iz oblasti penzijsko-invalidskog osiguranja.
- (2) Komisija iz stavka (1) ovog članka je dužna izvršiti ocjenu radne sposobnosti u roku od 30 dana, od dana prijema zahtjeva, i o tome, u daljnjem roku od 8 dana, pismeno izvijestiti podnositelja zahtjeva i općinsku službu nadležnu za poslove branilačko-invalidske zaštite (u daljem tekstu: općinska služba) u čijoj se službenoj evidenciji osoba nalazi.
- (3) Općinska služba je dužna odlučiti po zahtjevu za profesionalnu rehabilitaciju, u roku 30 dana od dana prijema ocjene.

Odjeljak D. Osiguranje povoljnijih uvjeta za zapošljavanje

Članak 16. (Prioritet pri zapošljavanju)

- (1) Nezaposlena osoba iz članka 1. stavak (1) ovog zakona, koja je na evidenciji Službe za zapošljavanje, ostvaruje prioritet pri zapošljavanju i ukoliko ispunjava opće i posebne uvjete za radno mjesto na kojem se vrši zapošljavanje, a shodno propisima iz oblasti radnog zakonodavstva.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovoga članka ostvaruje se slijedećim redoslijedom:
- dijete poginulog, umrlog, nestalog branitelja bez oba roditelja;
 - član obitelji sa dva i više poginulih, umrlih, nestalih branitelja i ratni vojni invalid sa 100% vojnog invaliditeta;
 - dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja;
 - član obitelji poginulog, umrlog, nestalog branitelja i ratni vojni invalid sa oštećenjem organizma od 90%, 80% i 70%;
 - ostali ratni vojni invalidi prema procentu invaliditeta;
 - demobilizirani branitelj;
 - članovi uže obitelji umrlog ratnog i mirnodopskog vojnog invalida, umrlog dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i umrlog demobiliziranog branitelja i
 - djeca ratnih vojnih invalida prema procentu invaliditeta, djeca dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i djeca demobiliziranih branitelja.
- (3) Pravo iz stavka (1) ovoga članka ne može ostvariti osoba, kojoj je radni odnos, zasnovan po temelju ranije ostvarene prednosti pri zapošljavanju, prestao njenom krivicom ili je po prestanku radnog odnosa ostvarila pravo na otpremninu, odnosno koja je korisnik prava na obiteljsku penziju.
- (4) Kantonalni organi uprave i kantonalne upravne ustanove, općine kao i pravne osobe čiji su osnivači kanton ili općina, a koje se financiraju iz proračuna Kantona, odnosno općine sa učešćem od najmanje 25%, dužni su, pod jednakim uvjetima, prilikom prijema u radni odnos obezbjediti prioritet osobama iz članka 1. stavak (1) ovog zakona.

Članak 17. (Prioritet pri korištenju programa Službe za zapošljavanje)

Član obitelji šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja, ratni vojni invalid, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja i demobilizirani branitelj koji je na evidenciji Službe za zapošljavanje,

pri jednakim uvjetima, ima prioritet pri korištenju programa te Službe namijenjenih trajnom zapošljavanju.

Članak 18.
(Dodjela kredita za zapošljavanje)

- (1) U cilju otvaranja novih radnih mjesta, namijenjenih zapošljavanju osoba iz članka 1. ovog zakona, mogu se dodijeliti kreditna sredstava.
- (2) Vlada Kantona će posebnim propisom utvrditi visinu novčanih sredstava za kreditiranje zapošljavanja, kriterije i postupak dodjele istih, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje ovog prava.

Odjeljak E. Prioritet u školovanju, stipendiranje i smještaj u domove

Članak 19.
(Prioritet pri upisu u obrazovne ustanove)

- (1) Dijete poginulog, umrlog i nestalog branitelja, ratni vojni invalid, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja, demobilizirani branitelj, dijete ratnog vojnog invalida, dijete dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i dijete demobiliziranog branitelja, kao redoviti dak ili student, pod uvjetom da ispuni bodovni minimum, odnosno da zadovolji na prijemnom ispitu, ima prioritet pod jednakim uvjetima, prilikom upisa u javnu srednjoškolsku ili visokoškolsku ustanovu
- (2) Osobe iz stavka (1) ovoga članka, shodno naprijed navedenim uvjetima, ostvaruju pravo na obavezan upis u jednu od javnih ustanova srednje naobrazbe.
- (3) Vlada Kantona će posebnom odlukom, za osobe iz stavka (1) ovoga članka, omogućiti upis u srednjoškolske i visokoobrazovne ustanove, u slučajevima kada broj prijavljenih kandidata prelazi utvrđeni broj za upis.

Članak 20.
(Beneficije pri upisu)

- (1) Dijete iz obitelji poginulog, umrlog i nestalog branitelja, ratni vojni invalid, dijete ratnog vojnog invalida, dobitnik priznanja i odlikovanja, dijete dobitnika priznanja i odlikovanja, nezaposleni demobilizirani branitelj i dijete nezaposlenog demobiliziranog branitelja, kod redovitog školovanja i redovitog studiranja na Univerzitetu u Tuzli, ima pravo na beneficiju, u visini 50%, kod plaćanja naknada za upis u novu školsku / studijsku godinu, sukladno odgovarajućem aktu Vlade Kantona.
- (2) Osobe iz članka 1. st. (1) i (2) ovog zakona imaju prioritet na kreditiranje troškova postdiplomskog studija i izrade magistarskog i doktorskog rada, sukladno posebnim propisima Vlade Kantona i Univerziteta u Tuzli.

Članak 21.
(Dodjela stipendija)

- (1) Dijete poginulog, umrlog i nestalog branitelja, ratni vojni invalid, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja, demobilizirani branitelj, dijete ratnog vojnog invalida/dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja/demobiliziranog branitelja, ima prioritet prilikom odobravanja stipendija - kredita, tokom redovitog studiranja / školovanja, pri jednakim uvjetima sukladno propisu iz stavka (2) ovog članka.

- (2) Vlada Kantona odnosno nadležni općinski organi će posebnim propisom utvrditi kriterije, uvjete i postupak realizacije prava iz ovog članka.
- (3) Sredstva za stipendiranje djece iz reda braniteljskih populacija, utvrđena Budžetom Tuzlanskog kantona raspoređuju se prema posebnim uvjetima koje utvrđuje Vlada Kantona.

Članak 22.
(Smještaj u đačke i studentske domove)

Dijete poginulog, umrlog i nestalog branitelja, ratni vojni invalid, dijete ratnog vojnog invalida, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja, dijete dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, demobilizirani branitelj i dijete demobiliziranog branitelja, ima prioritet prilikom ostvarivanja prava na smještaj u đačke i studentske domove, na području Kantona, tokom redovitog školovanja, odnosno studiranja, pri jednakim uvjetima i sukladno odgovarajućem aktu ustanove u kojoj se vrši smještaj đaka- studenata.

Članak 23.
(Smještaj u penzionerske domove)

- (1) Roditelji, udovica ili udovac poginulog, umrlog i nestalog branitelja, ratni vojni invalid, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja, borac NOR-a, kao i osobe iz članka 4. stavak (1) točke c) i d) ovog zakona imaju prioritet pri smještaju u penzionerske domove.
- (2) Osobama iz stavka (1) ovoga članka, prilikom smještaja u penzionerske domove, pripadaju beneficije, sukladno odgovarajućem aktu ustanove u kojoj se vrši smještaj.

Odjeljak F. Rješavanje stambenih potreba i dodjela sredstava za održivi povratak

Članak 24.
(Način rješavanja stambenih potreba)

- (1) Osobe iz članka 1. stavak (1) ovog zakona, imaju pravo na pomoć za rješavanje stambenih potreba, jednokratnom dodjelom bespovratnih novčanih sredstava ili dodjelom kredita sa subvencioniranom kamatom u svrhu rješavanja stambenih potreba.
- (2) Stambeni objekti izgrađeni, dograđeni ili kupljeni dodjelom novčanih sredstava iz stavka (1) ovoga članka, u suvlasništvu su svih članova uže obitelji i ne mogu se otuđiti dok su članovi uže obitelji maloljetni.
- (3) Vlada Kantona posebnim propisom utvrđuje visinu sredstava iz stavka (1) ovog članka.
- (4) Vlada Kantona posebnim propisom utvrđuje uvjete, kriterije i postupak dodjele sredstava iz stavka (1) ovog članka namijenjenih stambenom zbrinjavanju osoba iz ovog članka, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje ovog prava.

Članak 25.
(Prioritetno rješavanje stambenih potreba)

Vlada Kantona, sukladno važećim propisima, osigurava prioritetno rješavanje stambenih potreba pripadnika braniteljske populacije putem jednokratne bespovratne pomoći ili putem kreditiranja za stambeno zbrinjavanje, po pravu prvenstva kako slijedi:

- a) dijete šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja bez oba roditelja i ratni vojni invalid sa oštećenjem organizma od 100% I grupe;

- b) obitelj sa dva i više šehida, poginulih, umrlih, nestalih branitelja i ratni vojni invalid sa oštećenjem organizma od 100% II grupe;
- c) dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja u okviru kategorije u kojoj se pojavljuje kao podnosilac zahtjeva;
- d) obitelj šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja i ratni vojni invalid sa oštećenjem organizma od 90%, 80% i 70%;
- e) član uže obitelji poginulog, umrlog i nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja;
- f) ostali ratni vojni invalidi prema procentu invalidnosti;
- g) demobilizirani branioци i
- h) članovi uže obitelji umrlog ratnog i mirnodopskog vojnog invalida, umrlog dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, umrlog demobiliziranog branitelja.

Članak 26.
(Dodjela stanova)

- (1) Stambeni objekti i stanovi izgrađeni i kupljeni sredstvima proračuna Kantona, do stupanja na snagu ovog zakona, mogu se dodijeliti u vlasništvo osobama iz članka 25. stavak (1) ovog zakona, ako su dodijeljeni na korištenje sukladno općem aktu Ministarstva i odluci Vlade Kantona.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovog članka može se ostvariti ukoliko osoba iz članka 25. stavak (1) ovog zakona i članovi njene uže obitelji, nemaju riješene stambene potrebe na području Bosne i Hercegovine.
- (3) Ministarstvo će posebnim propisom utvrditi postupak i uvjete za dodjelu stanova iz stavka (1) ovog članka.

Članak 27.
(Dodjela sredstava za održivi povratak)

- (1) Osobe iz članka 1. st. (1) i (2) ovog zakona, koje su ostvarile povratak u mjesta u kojima su imale prebivalište, odnosno boravište prije 18.09.1991. godine, u svrhu obezbjeđenja uvjeta za održivi povratak u isto, imaju pravo na jednokratnu dodjelu sredstava za održivi povratak, pod uvjetom da su do ostvarenog povratka, prava po temelju branilačko - invalidske zaštite ostvarile i ostvaruju na području Kantona, sukladno raspoloživim proračunskim sredstvima.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovog članka nema osoba koje je, izvan svog prijeratnog mjesta prebivališta, riješila svoje stambeno pitanje.
- (3) Vlada Kantona će posebnim propisom utvrditi uvjete, kriterije i postupak realizacije prava iz ovog članka.
- (4) Realizacija prava iz stavka (1) ovog članka vrši se putem Ministarstva za obnovu, razvoj i povratak Tuzlanskog kantona.

Odjeljak G. Oslobođanje od plaćanja sudskih i administrativnih taksi

Članak 28.
(Korisnici prava)

- (1) Član obitelji šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja koji je iza poginulog ostvario pravo na obiteljsku invalidninu, kao i ratni vojni invalid sa i preko 50% vojnog invaliditeta oslobođen je plaćanja sudskih taksi.
- (2) Od plaćanja takse, iz stavka (1) ovoga članka, u iznosu od 50%, oslobođen je i nezaposleni branitelj koji je u redovima oružanih snaga Federacije Bosne i Hercegovine proveo najmanje dvije godine.

- (3) Od plaćanja kantonálnih i općinskih administrativnih taksi oslobođeni su članovi obitelji šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja koji su iza poginulog ostvarili pravo na obiteljsku invalidninu, kao i ratni vojni invalid.

Članak 29.
(Posebni slučajevi oslobođanja)

Član obitelji šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja, ratni i mirnodopski vojni invalid, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja, nezaposleni demobilizirani branitelj, dijete ratnog i mirnodopskog vojnog invalida, dijete dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i dijete nezaposlenog demobiliziranog branitelja, u postupku pribavljanja dokumentacije u cilju stipendiranja i pomoći u školovanju, kao prava predviđenih ovim zakonom, oslobođen je plaćanja naknada za uvjerenja izdata u predškolskim i školskim ustanovama, čiji je osnivač Kanton, odnosno općina.

Odjeljak H. Podizanje nišana - nadgrobnog spomenika

Članak 30.
(Jedinstveno spomen obilježje šehida/poginulog branitelja)

Za svakog pripadnika Oružanih snaga koji je poginuo ili umro kao učesnik u obrani Bosne i Hercegovine, u proteklom obrambeno-oslobodilačkom ratu, i koji je sahranjen na području Kantona, osigurava se podizanje jedinstvenog spomen obilježja, izrađenog sukladno usvojenom idejnom rješenju.

Članak 31.
(Spomen obilježja za branitelje sahranjene van područja Kantona)

Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva može odobriti podizanje nišana-nadgrobnog spomenika i za poginulog pripadnika Oružanih snaga koji je sahranjen van područja Kantona.

Članak 32.
(Naknada troškova podizanja nišana/nadgrobnog spomenika)

- (1) Član obitelji šehida-poginulog branitelja koji je svojim sredstvima već podigao nišan-nadgrobnog spomenik, šehidu - poginulom branitelju, ima pravo naknade troškova u visini koja je utvrđena za podizanje nišana-nadgrobnog spomenika, ukoliko tu naknadu već nije ostvario putem nekog drugog organa uprave ili institucije.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovog članka ostvaruje se sukladno posebnom propisu Ministarstva, kojim se utvrđuju uvjeti, način, dinamika i postupak isplate sredstava.

Članak 33.
(Spomen obilježje za dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja)

Za dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i nositelju "Partizanske spomenice 1941", nakon njegove smrti osigurava se podizanje jedinstvenog spomen obilježja, izrađenog sukladno usvojenom idejnom rješenju za tu kategoriju.

Članak 34.
(Lokaliteti spomen obilježja)

- (1) Nadležni općinski organi uprave, dužni su registrirati i obezbijediti lokalitete na kojima su izgrađena spomen obilježja branitelja, na području Kantona.
- (2) Uređenje i održavanje lokaliteta sa spomen obilježjima - šehidskim nišanima i nadgrobnim spomenicima obrambeno - oslobodilačkog rata, kao i spomen obilježja

branitelja na području Kantona obaveza je lokalne zajednice.

Odjeljak I. Pomoć u slučaju smrti

Članak 35.

(Naknada troškova dženaze / sahrane)

- (1) U slučaju smrti osobe iz članka 1. stavak (1) ovog zakona i nositelja "Partizanske spomenice 1941", član obitelji s kojim je umrli živio u zajedničkom domaćinstvu u vrijeme smrti, ima pravo na novčanu pomoć, najmanje u visini prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine, u prethodnoj godini, prema podacima Zavoda za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine, ukoliko to pravo ne može ostvariti po temelju Federalnog zakona ili na drugi način.
- (2) Ministarstvo posebnim propisom utvrđuje postupak dodjele ovih sredstava, dokumentaciju koju je korisnik prava dužan podnijeti, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje ovog prava.

Članak 36.

(Prava u slučaju smrti dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja)

U slučaju smrti dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i nositelja "Partizanske spomenice 1941", općina na području koje je isti imao prebivalište, na temelju dokumentovanog zahtjeva člana uže obitelji, vrši obavještanje o smrti putem javnih medija i organizira sahranu, na definiranoj lokaciji uz državne počasti.

Odjeljak J. Izgradnja prilaza do stambene zgrade

Članak 37.

(Korisnik prava)

- (1) Ratni vojni invalid, nesposoban za kretanje bez invalidskih kolica, ima pravo na uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih barijera za prilaz i ulazak u stambenu zgradu u kojoj stanuje i za kretanje u stanu, ukoliko to nije povezano sa nesrazmjernim troškovima i ako je to tehnički izvodljivo.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovoga članka pripada i djetetu iz obitelji poginulog, umrlog i nestalog branitelja koje je nesposobno za privređivanje, pod uvjetom da je ta nesposobnost nastupila prije 15. godine života, odnosno 25. godine ukoliko se isto nalazilo na redovitom školovanju, a što se dokazuje nalazom, ocjenom i mišljenjem nadležne ustanove sa kojom Ministarstvo ima zaključen ugovor.

Članak 38.

(Uvjeti za ostvarivanje prava)

- (1) Pravo iz članka 37. ovog zakona se može ostvariti jednokratno i pod uvjetom da se radi o stambenoj jedinici sa riješenim imovinsko-pravnim odnosima.
- (2) Realizaciju ovog prava dužna je osigurati općina na području koje se stambena zgrada nalazi.
- (3) Rok za ostvarivanje prava iz stavka (1) ovog članka je godina dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odjeljak K. Posebna prava

Članak 39.

(Posebna prava dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja)

- (1) Dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja ima pravo na jednokratno novčano primanje u toku jedne kalendarske godine, pod uvjetom da je korisnik branilačko - invalidske zaštite na području Kantona, u visini koju utvrdi Vlada Kantona, a prema dinamici isplate koju predlaže Ministarstvo.
- (2) U realizaciji prava na osiguranje povoljnijih uvjeta za zapošljavanje (odjeljak D. čl. 16. do 18.) i prednosti u školovanju i stipendiranju (odjeljak E. čl. 19. do 22.) iz ovog zakona, prednost u okviru braniteljske kategorije kojoj pripada (ratni vojni invalid, demobilizirani branitelj, član obitelji šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja) ima dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja odnosno član obitelji poginulog, umrlog, nestalog branitelja - dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja.

Članak 40.

(Prioritet u korištenju usluga državnih organa i javnih ustanova)

Ratni vojni invalid, član obitelji šehida poginulog, umrlog, nestalog branitelja, dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja, nositelj "Partizanske spomenice 1941" i demobilizirani branitelj, ima prioritet u korištenju usluga državnih organa i javnih ustanova na području Kantona odnosno općine, o čemu su nadležni organi, odnosno ustanove u istim pravnim osobama dužni istaknuti obavijest na vidnim mjestima.

Odjeljak L. Subvencija naknada za dodijeljeno građevinsko zemljište

Članak 41.

(Korisnik prava)

- (1) Osoba iz članka 1. stavak (1) ovog zakona, ima pravo na subvenciju naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište, površine do 400 m² i troškove uređenja građevinskog zemljišta, za izgradnju obiteljske stambene zgrade za vlastite potrebe, kada prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje.
- (2) Općina svojim propisom utvrđuje uvjete, kriterije, mjerila i postupak za ostvarenja prava iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Osoba iz članka 1. stavak (1) ovog zakona, koja koristi stan po temelju zakupa na temelju Zakona o izdavanju stanova u zakup ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 7/04), stiče pravo zaštićenog zakupca, shodno važećim propisima Kantona.

Odjeljak M. Nadoknada troškova prijevoza radi liječenje

Članak 42.

(Korisnik prava)

- (1) Član obitelji poginulog, umrlog, nestalog branitelja, ratni vojni invalid, dobitnik ratnog odlikovanja i priznanja, koji je radi ostvarivanja zdravstvene zaštite upućen van mjesta prebivališta, na teritoriji Bosne i Hercegovine, ima pravo na troškove prijevoza u visini cijene povratne autobusne karte od mjesta prebivališta do mjesta u koje je upućen.
- (2) Ratni vojni invalid kod kojeg je rješenjem nadležnog organa utvrđeno pravo na njegu i pomoć od strane druge osobe, a koji je radi ostvarivanja zdravstvene zaštite upućen van mjesta prebivališta, na teritoriji Bosne i

Hercegovine, ima pravo na troškove prijevoza u visini 20% iznosa prodajne cijene jedne litre goriva za vozilo koje se koristi, za svaki pređeni kilometar.

- (3) Demobilizirani branitelj, koji nema sredstava za izdržavanje, a radi ostvarivanja zdravstvene zaštite je upućen van Kantona, na teritoriji Bosne i Hercegovine, ima pravo na troškove prijevoza u visini cijene povratne autobusne karte od mjesta prebivališta do mjesta u koje je upućen.
- (4) Propisom Ministarstva se utvrđuju uvjeti i način isplate sredstava iz ovog članka.

Odjeljak N. Jednokratne novčane pomoći

Članak 43.

(Korisnik prava i način isplate)

- (1) Osobama iz članka 1. stavak (1) i članka 4. ovog zakona, u iznimnim slučajevima, može se odobriti jednokratna novčana pomoć, u svrhu rješavanja socijalnih potreba.
- (2) Djeci osoba iz članka 1. stavak (1) i članka 4. stavak 1. točka d) koja pohađaju osnovnu školu, obezbijedit će se novčana pomoć za nabavku obveznih udžbenika.
- (3) Propisom Ministarstva se regulira postupak, uvjeti, kriteriji, visina i način isplate jednokratne novčane pomoći sukladno programu o raspodjeli proračunom planiranih sredstava za te svrhe.

Odjeljak O. Participacija u učešću - održavanju športskih takmičenja u invalidskom športu i manifestacija povodom obilježavanja Dana OS BiH

Članak 44.

(Invalidski šport)

- (1) Invalidski športski klub kantonalnog nivoa, ima pravo na participaciju u troškovima učešća na športskim takmičenjima i manifestacijama, odnosno u organiziranju i održavanju športskih takmičenja i manifestacija u invalidskom športu.
- (2) Visinu participacije iz stavka (1) ovog članka, utvrđuje Ministarstvo, na temelju kriterija koje donosi Vlada Kantona.
- (3) Branilačka organizacija na nivou Kantona, koja organizira športsko takmičenje i manifestaciju povodom obilježavanja Dana OS R BiH i drugih datuma koje utvrdi Vlada Kantona, ima pravo na participaciju troškova.
- (4) Visinu participacije iz stavka (3) ovog članka utvrđuje Ministarstvo, na temelju Programa obilježavanja značajnih datuma, događaja i ličnosti kojeg donosi Vlada Kantona.

POGLAVLJE III - OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 45.

(Izuzeci i ograničenja u korištenju prava)

- (1) Prava utvrđena ovim zakonom, ne mogu koristiti osobe, kojima je ostvarenje istih omogućeno po drugom pravnom temelju.
- (2) Prava utvrđena ovim zakonom se mogu koristiti dok postoje propisani uvjeti za njihovo korištenje i ne mogu se nasljeđivati niti prenositi na druge osobe.

Članak 46.

(Osobe koje ne mogu ostvariti prava)

Prava prema ovom zakonu, ne mogu ostvariti:

- a) osobe koje su samovoljno, bez odobrenja nadležne komande napustile Oružane snage (dezertirale);

b) osobe koje su se same ranile ili povrijedile radi izbjegavanja vojne dužnosti za ciljeve odbrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine;

- c) osobe koje su osuđene pravomoćnom sudskom presudom zbog izvršenja težih kaznenih djela protiv ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, ustavnog poretka Federacije Bosne i Hercegovine, kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava i krivičnih djela protiv oružanih snaga;
- d) članovi obitelji osoba koje su osuđene za djela navedena u točkama a), b) i c) ovog članka.

Članak 47.

(Prestanak prava)

- (1) Prestanak svojstva ratnog vojnog invalida ili člana obitelji šehida, poginulog, umrlog, nestalog branitelja i obitelji umrlog ratnog vojnog invalida (korisnika prava na osobnu, odnosno obiteljsku invalidninu) sukladno Federalnom zakonu, ima za posljedicu prestanak prava utvrđenih ovim zakonom, ukoliko su ta prava ostvarena na temelju tog svojstva i ukoliko ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.
- (2) Korisnik prava po ovom zakonu je dužan u roku od 15 dana prijaviti svaku promjenu koja povlači izmjenu ili gubitak prava utvrđenih ovim zakonom.

Članak 48.

(Dokazivanje statusa)

U postupku ostvarivanja prava po ovom zakonu, osobe iz članka 1. ovog zakona, svoj status dokazuju rješenjem ili uvjerenjem nadležnog organa, izdatim sukladno zakonu.

POGLAVLJE IV - PROVOĐENJE ZAKONA

Članak 49.

(Rješavanje o pravima u prvostupanjskom postupku)

- (1) Nadležna općinska služba, prema mjestu prebivališta podnositelju zahtjeva, rješava u prvom stupnju o pravima iz ovog zakona, ukoliko ovim zakonom ili propisom donesenim na temelju ovog zakona, nije drugačije utvrđeno.
- (2) Službenu evidenciju o korisnicima prava po ovom zakonu vodi nadležna općinska služba.

Članak 50.

(Rješavanje o pravima u drugostupanjskom postupku)

- (1) Žalba na prvostupanjsko rješenje može se uložiti u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (2) Po žalbi, izjavljenoj protiv rješenja nadležne općinske službe, donesenog u prvom stupnju, rješava Ministarstvo.
- (3) Po žalbi izjavljenoj protiv rješenja Ministarstva, donesenog u prvom stupnju, rješava Komisija za drugostupanjsko upravno rješavanje Vlade Kantona.
- (4) Protiv rješenja donesenog u drugom stupnju može se pokrenuti upravni spor.

Članak 51.

(Primjena odredbi Zakona o upravnom postupku)

U postupku za ostvarivanje prava prema ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ukoliko ovim zakonom ili propisom donesenim na temelju ovog zakona nije drugačije određeno.

POGLAVLJE V - NAKNADA ŠTETE**Članak 52.**

(Obveza povrata dodijeljenih sredstava)

- (1) Osoba kojoj je isplaćeno novčano primanje prema ovom zakonu, na koja nije imalo pravo, dužna je vratiti primljeni iznos:
 - a) ako je na temelju netačnih podataka za koje je znala ili je morala znati da su netačni, ili je na drugi protivpravni način ostvarila novčano primanje prema ovom zakonu, koje joj ne pripada, ili je ostvarila novčano primanje u većem iznosu nego što joj pripada;
 - b) ako je ostvarila novčana primanja zbog toga što nije prijavila nastale promjene koje utiču na gubitak, prestanak ili smanjenje obima nekog prava, a znala je ili je morala znati za te promjene;
 - c) ako je primila veći iznos od iznosa koji joj je određen rješenjem.
- (2) Ukoliko je nepravilna isplata nastala kao posljedica greške organa koji je vodio postupak, isti organ je dužan nadoknaditi nepravilno isplaćena sredstva.
- (3) Organi nadležni za rješavanje o pravima po ovom zakonu, po službenoj dužnosti paze na pojave iz stavka (1) ovog članka.
- (4) Rješenje kojim se stranka obvezuje da vrati neosnovano primljena sredstva, donosi prvostupanjski organ mjesno nadležan da rješava o glavnoj stvari.
- (5) Protiv rješenje iz stavka (4) ovoga članka, stranka ima pravo žalbe.

Članak 53.

(Zastara rokova potraživanja)

- (1) Potraživanje iz članka 52. ovog zakona zastarjeva protekom roka određenog zakonom kojim se uređuje zastarjelost potraživanja za odnosnu vrstu potraživanja.
- (2) Rokovi iz stavka (1) ovoga članka počinju teći od dana konačnosti rješenja kojim je utvrđeno da isplaćeno primanje ne pripada ili pripada u manjem obimu, odnosno od dana kada je izvršena posljednja nepravilna isplata.

POGLAVLJE VI - SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA**Članak 54.**

(Sredstva za rad braniteljskih udruga)

- (1) Vlada Kantona odobrava sredstva za rad i aktivnosti kantonalnih udruga pripadnika braniteljske populacije od posebnog društvenog interesa, koje predstavljaju većinsko članstvo na Kantonu i sukladno posebnom propisu kojim utvrđuje visinu, uslov i postupak dodjele sredstava.
- (2) Braniteljske organizacije i udruge općinskog nivoa, registrirane na području općina Kantona, sa većinskim članstvom, financiraju se iz proračuna općina sukladno odluci općine.

Članak 55.

(Osiguravanje sredstava za provođenje zakona)

Sredstva za financiranje prava propisanih ovim zakonom se osiguravaju u proračunu Kantona, osim prava iz čl. 33., 34., 36., 37. i 41. ovog zakona, koja se osiguravaju u proračunu općine.

Članak 56.

(Troškovi postupka)

- (1) Troškove postupka u vezi sa ostvarivanjem prava prema ovom zakonu, snosi organ koji vodi postupak.
- (2) U postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu ne plaća se taksa.
- (3) Na novčana primanja prema ovom zakonu, ne plaćaju se porezi i doprinosi.

POGLAVLJE VII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 57.**

(Nadzor nad provođenjem zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na temelju njega, te neposredan upravni i financijski nadzor i kontrolu trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po ovom zakonu, vrši Ministarstvo.

Članak 58.

(Donošenje provedbenih propisa)

- (1) Nadležni organi Kantona i općine dužni su donijeti propise za provedbu ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu istog.
- (2) Nadležni organi Kantona i općine u smislu ovog zakona, dužni su usuglasiti odredbe važećih propisa s odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu istog.
- (3) Prilikom donošenja propisa iz st. (1) i (2) ovoga članka organi su obvezni utvrditi prednosti pri ostvarivanju prava za osobe iz članka 1. i članka 4. ovog zakona.
- (4) Nadležnost utvrđena ovim zakonom za općinske organe uprave, odnosi se i na gradske organe uprave.

Članak 59.

(Stavljanje propisa van snage)

- (1) Danom početka primjene ovog zakona prestaje primjena Zakona o dopunskim pravima boraca - branitelja i članova njihovih obitelji ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 7/02).
- (2) Odredbe posebnih propisa kojima su uređena pitanja iz ovog zakona, koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, nastavljaju se primjenjivati.
- (3) Postupci započeti po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga zakona, a nisu okončani pravosnažnim rješenjem, okončat će se po odredbama ovog zakona.

Članak 60.

(Stupanje na snagu i objavljivanje zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona", a primjenjuje se od 01.06.2007. godine.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-02-560-22/06
Tuzla, 22. 3. 2007. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona,
Mr. sci. Amir Fazlić, v.r.